

Interes Omrežja e-seniorjev za *Kažipot* e-storitev za seniorje 55+

Dr. Jože Gričar, [zaslužni profesor](#) Univerze v Mariboru
Tajnik, [Omrežje e-seniorji 55+](#)
Joze.Gricar@UM.si

Sestanek *Sodelovanje občin pri objavljanju Kažipota e-storitev za seniorje 55+,
ki skrbijo za svoje starše, ki so 75+*
Slovenj Gradec, 1. oktobra 2021 ob Mednarodnem dnevu starejših oseb

Prizadevanje za izdajanje *Kažipota e-storitev za seniorje 55* v Sloveniji je bilo sproženo v okviru *Medobčinske pobude: Čezmejno e-sodelovanje v eRegiji* ([Inter-Municipality Initiative: Cross-border eCollaboration in the eRegions](#)). Pobuda, ki je bila vzpostavljena februarja 2011, po desetih letih povezuje skoraj tisoč članov, ki predstavljajo številne slovenske organizacije ([Members](#)). Pobuda je članica omrežij za aktivno staranje ([Active Aging Networks](#)).

Zamisel, da bi imeli *Kažipot* (vodič, priročnik) e-storitev za seniorje na spletu, se je pojavila na mesečnih sestankih nastajajočega omrežja e-seniorjev Slovenije v obdobju september 2017 - marec 2018. Sestanki so bili smiselno nadaljevanje sestanka *Razvijanje srebrne ekonomije* 8.6.2016 ([Silver eConomy Development Meeting](#)) in posvetovanja *Vključevanje e-seniorjev v Sloveniji v aktivno staranje* 29.9.2017 ([Slovenia eSeniors: eInclusion in Active Aging Consultation](#)). Člani skupine so začeli zbirati podatke o podobnih prizadevanjih za izdelavo *Kažipota* v drugih državah. Izkazalo se je, da imajo največ izkušenj v Kanadi, kjer že več let tovrstne *kažipote* objavljajo na internetu in tiskajo brošure. To delajo na treh ravneh: na ravni države Kanade, na ravni provinc in na ravni posameznih večjih mest (občin). Zainteresirani lahko izbirajo jezik, v katerem naj bo brošura tiskana.

V Ljubljani je bilo 12. septembra 2018 *Posvetovanje o e-storitvah za starejše (55+)* ([eServices Provision for the Elderly 55+ Consultation](#)). Sprožilo je akcijo izdelave prve različice *Kažipota* v Sloveniji. Več organizacij - večjih ponudnikov e-storitev za seniorje 55+ je potrdilo zanimanje za sodelovanje. Uporabljena sta bila pristop izdelave prototipov in metodologija odprtega inoviranja. Tiskani *Kažipot* v slovenskem jeziku ([Seniors Services Guide 55+ in Slovenia](#)) je bil predstavljen v Škofji Loki 9. aprila 2019 na posvetovanju *E-storitve za seniorje 55+ v čezmejni e-regiji*. Na spletni strani pa je bil *Kažipot* objavljen v slovenskem in angleškem jeziku ([eServices Provision for the Seniors \(55+\) in the Cross-border eRegion Consultation](#)).

Da je *Kažipot* potreben, so ugotavljali člani delovne skupine in razpravljalci vrste posvetovanj v razdobju 2016-2021. Izhajali so iz osebnih izkušenj, ko so se srečali s težavami pri pridobivanju podatkov o potrebnih storitvah za svoje starše. Mnogi so bili presenečeni, ko so ugotovili, da starši rabijo pomoč. Čeprav so v splošnem vsi pričakovali, da se to enkrat bo zgodilo, je bila večina presenečena, ko so to spoznali; neredko preko noči. Zato so z veseljem in zavzeto sodelovali pri oblikovanju zamisli *Kažipota*, ki je postopno postajala vse bolj jasna.

Namen *Kažipota* e-storitve za seniorje 55+ je olajšati pridobivanje potrebnih podatkov in zagotoviti dragocene in verodostojne vire podatkov za seniorje in njihove skrbnike. Zato morajo biti podatki o razpoložljivih e-storitvah dostopni in enostavni za iskanje v trenutku, ko jih nekdo rabi, da si na njihovi podlagi lahko oblikuje informacije v zvezi s problemi, ki jih ima.

Podatki so na voljo na spletni strani organizacije, ki jih zbira, vzdržuje in omogoča dostop do njih. Objavljeni so tudi podatki o kontaktni osebi v organizaciji, ki lahko posreduje dodatne podatke po e-pošti ali po telefonu.

Seniorji rabijo predvsem podatke o razpoložljivih e-storitvah v kraju, kjer živijo; v svoji občini ali v skupini sosednjih občin. V občinskih upravah pa ugotavljajo, da veliko podatkov sicer je na voljo v posameznih organizacijah, da pa res niso na voljo na enem mestu. To pa seniorjem povzroča težave. Zato so nekatere občine v zadnjem letu ali dveh objavile podatke za seniorje kot tiskano prilogo lokalnega časopisa, ki so jo prejela vsa gospodinjstva v občini. Ljudje so videli, kako je to koristno. V *Kažipotu* so kot priloga objavljeni tudi podatki o e-storitvah za seniorje, ki jih nudijo organizacije na ravni države. Ta priloga je enaka v *Kažipotu* vseh občin.

Kažipot e-storitev za seniorje 55+ je namenjen e-seniorjem - osebam, ki podatke o tovrstnih storitvah rabijo za sebe ali za svoje starše, pri tem pa si pomagajo z uporabo interneta. Zato je objavljane podatkov o storitvah na spletnih straneh organizacij, ki jih nudijo, obvezno. Spletne strani morajo biti oblikovane tako, da bo njihova uporaba čim bolj enostavna. Samo koristno bo, če bodo spletne strani oblikovane (narejene) podobno v vseh občinah, kajti starši in njihovi otroci pogosto živijo v različnih občinah.

Da bi seniorji lahko uporabljali e-storitve, se morajo usposobiti za uporabo spletnih strani. To pa je zahtevnejše kot zgolj znati uporabljati računalnik, tablico ali dober mobilni telefon. Računalniška pismenost je le prva stopnja za osvajanje pismenosti za uporabo e-storitev. Pri tem se odpira vrsta vprašanj o tem, kako seniorjem pomagati, da bi postali e-seniorji.

V imenu [Omrežja e-seniorji 55+](#) izražamo zahvalo za nastanek *Kažipota* Občine Mislinja in Mestne občine Slovenj Gradec ter občin Mirna, Mokronog-Trebelno, Šentrupert in Trebnje. Direktorici Zdravstvenega doma Slovenj Gradec, gospe Marjeti Vaupot in direktorici Zdravstvenega doma Trebnje, mag. Veri Rozman se zahvaljujemo, da sta organizirali zahtevna procesa povezovanja vseh organizacij, ki nudijo e-storitve seniorjem na področju, kjer zdravstvena domova nudita storitve. Za posredovanje podatkov se zahvaljujemo vodjem vseh teh organizacij. Ta proces bi ne bil tako uspešen brez podpore gospoda Borovnika, župana Občine Mislinja, gospoda Kluglerja, župana Mestne občine Slovenj Gradec in gospoda Kastelica, župana Občine Trebnje, za kar se jim toplo zahvaljujemo. Zahvala gre predstavnicam organizacij, ki so *Kažipot* uredile, pripravile za tisk in tiskale.

Objavljena *Kažipota* in vse, kar je bilo narejenega, je lahko model za Slovenijo. Odmevata tudi širše, saj je sestanek v Slovenj Gradcu sestavina šestih dogodkov, ki jih ob svetovnem dnevu starejših 1. oktobra 2021 organizira Evropsko združenje zaslužnih profesorjev ([European Association of Professors Emeriti](#)). Od šestih dogodkov sta dva dogodka v Sloveniji:

- Sestanek [Sodelovanje občin pri objavljanju Kažipota e-storitev za seniorje 55+, ki skrbijo za svoje starše, ki so 75+](#) v Slovenj Gradcu (Collaboration of municipalities in publishing the eService Guide for Seniors 55+ who take care of their parents, who are 75+).
- Sestanek *Vseživljenjsko e-učenje in e-izobraževanje* (Lifelong eLearning & eEducation), ki ga je 29.9.2021 organiziralo Omrežje zaslužnih profesorjev ([Professors Emeriti Network](#)).